

Magyar ne da otpremine Orbanovim ministrima

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Petak, 22 Svibanj 2026 08:27

Objavljeno: Petak, 22 Svibanj 2026 08:27

Novi mađarski premijer Peter Magyar odbio je potpisati dokumentaciju za isplatu zakonski predviđenih otpremnina ministrima u bivšoj vladi Viktora Orbana, izazvavši time politički spor koji je kulminirao neočekivanim humanitarnim gestama s obje strane.

Magyar je objavio da će ukupni fond otpremnina koji iznosi gotovo milijardu forinti (oko 2,6 milijuna eura) biti preusmjeren u dobrotvorne svrhe, a ne isplaćen bivšim dužnosnicima.

U objavi na Facebooku, Magyar se posebno osvrnuo na Orbana: "Prema svojoj imovinskoj kartici, Viktor Orban, koji na papiru ne posjeduje gotovo ništa, imao bi pravo na otpremninu od 38 milijuna forinti (105 tisuća eura) prema zakonu koji je sam uveo - za pljačkanje naše zemlje. Neće je dobiti."

Novi je premijer ujedno zatražio od državnih tajnika da objave hoće li se odreći isplate ili je donirati u humanitarne svrhe.

Rečenica e da Orban "na papiru ne posjeduje gotovo ništa" nije slučajna - radi se o godinama staroj kontroverzi u mađarskoj javnosti.

Bivšeg su premijera kritičari godinama ismijavali zbog skromnih imovinskih kartica, u kojima je navodio neznatnu ušteđevinu ili dugove, uz tek nekoliko nekretnina.

U međuvremenu, njegov prijatelj iz djetinjstva Lőrinc Mészáros, nekadašnji instalater plina, od 2010. je zahvaljujući masovnim državnim ugovorima postao najbogatiji čovjek Mađarske, s procijenjenom imovinom od oko 3,1 milijarde eura.

Mészáros je sam jednom izjavio da su "Bog, sreća i Viktor Orban" bili ključni da poslovno uspije.

Novofeudalni klijentelizam

Financial Times je još 2017. usporedio mađarsku elitu s ruskim oligarsima, uz napomenu da se razlikuju po tome što mađarski krug moći uglavnom crpi bogatstvo iz europskih subvencija, a ne iz privatizacije.

Politički kritičari opisivali su Orbanov sustav transformacije javnog novca u privatni nazivom "neofeudalni klijentelizam" u čijem su središtu interesi premijera, njegove obitelji i njemu bliskih poslovnih ljudi.

"Pozivam ministre koji su uništili našu zemlju i uveli je u dugove da ni ne pomišljaju na uzimanje tog novca. S obzirom na stanje u kakvom su ostavili zemlju, najmanje što mogu učiniti je ne uzeti desetke milijuna forinti otpremnine", dodao je Magyar.

Čelnik Fideszova kluba zastupnika Gergely Gulyas objavio je da će novac biti namijenjen Dječjem domu "Dobri Samaritanac" u selu Veliki Dobron u Zakarpatskoj oblasti Ukrajine. To je prvo privatno sirotište na prostoru bivšeg SSSR-a, osnovano 1995. u kraju s brojnom etničkom mađarskom manjinom.

Magyar ne da otpremine Orbanovim ministrima

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Petak, 22 Svibanj 2026 08:27

Objavljeno: Petak, 22 Svibanj 2026 08:27

Gulyas je ocijenio da oko otpremnina "bjesne sitne duše" i objavio da su "bivši članovi vlade odlučili donirati otpremnine na koje imaju zakonsko pravo dječjem domu".

Potom je i bivši premijer Orban, koji nije prisustvovao ni službenoj ceremoniji primopredaje vlasti, objavio na društvenim mrežama da svoju otpremninu donira istoj ustanovi u Zakarpatju te je ravnatelju doma uputio pismo s molbom da prihvati donaciju od 38,8 milijuna forinti.

Odbacivši optužbe o "pljačkanju" zemlje, Orban je ustvrdio da je njegova vlada Mađarsku "uzdigla", ojačavši državnu imovinu i financijske rezerve. Donacijom je otklonio Magyarovu prijetnju da će mu blokirati otpremninu.

Zašto nisu donirali u Mađarskoj?

Potez bivših ministara nije prošao bez kritika ni u domaćim medijima. Dio komentatora postavio je pitanje zašto novac nije usmjeren djeci u Mađarskoj, ističući da su u svojim mandatima zanemarivali uvjete u mađarskim domovima za djecu, a odabirom ukrajinskoga sirotišta ciljano su skrenuli pozornost na napetosti u mađarsko-ukrajinskim odnosima.

Cijeli se spor odvija u trenutku kada nova vlada ubrzano mijenja vanjskopolitički smjer. Magyar je pozvao ruskog ambasadora na razgovor zbog masovnog ruskog napada dronom u blizini mađarske granice, u značajnom zaokretu u odnosu na prijateljske veze Orbanova režima s Moskvom.

Paralelno, Magyar je upozorio da oligarsi povezani s Orbanom prebacuju desetke milijardi forinti u Ujedinjene Arapske Emirate i druge zemlje te pozvao vlasti da zamrznu te transfere, dok je nova mađarska ministrica vanjskih poslova najavila da neće biti isporuke oružja ni vojnika Ukrajini.

Simbolika odabira upravo zakarpatskog sirotišta nije slučajna: u toj ukrajinskoj regiji živi više od 150.000 etničkih Mađara, a Magyar je već najavio susret s predsjednikom Zelenskim početkom lipnja kako bi razgovarali o pravima te manjine.

I vlast i oporba nastoje pokazati brigu za sunarodnjake u Zakarpatju - no s posve različitim političkim ciljevima i porukama prema domaćoj javnosti. (Hina)

Magyar ne da otpremine Orbánovim ministrima

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Petak, 22 Svibanj 2026 08:27

Objavljeno: Petak, 22 Svibanj 2026 08:27

